

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie Ł.K. i 11 innych

oskarżonych o przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz w zw. z art. 65 §1 k.k. i inne, zawisłej przed Sądem Apelacyjnym we Wrocławiu w postępowaniu o sygn. II AKa 149/24 na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 25 kwietnia 2023 r. sygn. III K 259/17,

na posiedzeniu w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 kwietnia 2026 r.

w przedmiocie wniosku Ł.K. z 5 lutego 2026 r. o wyłączenie sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu X.Y. od rozpoznania sprawy II AKa 149/24,

na podstawie art. 35 § 1 w zw. z art. 42 § 4 k.p.k. stwierdza swoją niewłaściwość i wniosek zgodnie z właściwością przekazuje do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z 5 lutego 2026 r. oskarżony Ł.K. działając osobiście zwrócił się o wyłączenie sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu X.Y. od rozpoznania sprawy II AKa 149/24.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. Sąd bada z urzędu swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Z kolei stosownie do art. 42 § 4 zd. 1 k.p.k. o wyłączeniu orzeka sąd, przed którym toczy się postępowanie.

Jak stanowi art. 26 § 2 u.SN do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

2. Wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 5 czerwca 2023 r., wydanym w sprawie C-204/21, Trybunał uznał, że Rzeczpospolita Polska naruszyła prawo Unii Europejskiej m.in. poprzez przyjęcie i utrzymanie w mocy art. 26 §§ 2 i 4-6 oraz art. 82 §§ 2-5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „u.SN”) w zmienionym brzmieniu, jak również art. 10 ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, przekazując do wyłącznej właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego rozpoznawanie zarzutów i zagadnień prawnych dotyczących braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego.

Na tej podstawie, zdaniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty Praw Podstawowych oraz art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej i zasady pierwszeństwa prawa Unii.

W ocenie Sądu Najwyższego wskazane orzeczenie, zgodnie z art. 91 ust. 2 w związku z art. 91 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadami efektywności i lojalnej współpracy, winno być wykonane – w zakresie posiadanych kompetencji – przez wszystkie organy państwa, w tym również przez organy wymiaru sprawiedliwości.

W niniejszej sprawie realizacja przedmiotowego wyroku musi zatem polegać na przekazaniu sprawy do sądu, który byłby właściwy do rozpoznania wniosku strony przy pominięciu dyspozycji art. 26 § 2 u.SN. Nie ulega przy tym wątpliwości, że przy pominięciu treści wskazanego przepisu sprawa, w której został złożony wniosek o wyłączenie sędziego, nie należy do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, określonej w art. 26 § 1 u.SN.

3. Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 35 § 1 w zw. z art. 42 § 4 k.p.k., Sąd Najwyższy stwierdził swoją niewłaściwość i wniosek Ł.K. z 5 lutego 2026 r. o wyłączenie sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu X.Y. od rozpoznania sprawy II AKa 149/24 przekazał Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu.

[P.Sz.]

[a.ł.]